

grunde en anvendelse af undtagelsesbestem-
melsen i § 2, stk. 2, nr. 1.

Det følger af det anførte, at en anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i § 5, nr. 6, forudsætter en vurdering af indholdet af det enkelte dokument i sagen, hvorimod der ikke kan blive tale om på grundlag af bestemmelsen af undtage en sag som helhed fra adgangen til aktindsigt (medmindre en vurdering af hvert enkelt dokument ville føre til, at bestemmelsen er anvendelig).«

I samme sag tog ombudsmanden stilling til rækkevidden af den tidligere offentlighedslovs § 2, stk. 2, nr. 1. Han anførte blandt andet følgende herom:

»For så vidt angår anvendelsen af undtagelsesbestemmelserne i § 2, stk. 2, nr. 1, anførte jeg i min skrivelse af 2. marts 1981 til Udenrigsministeriet, at denne forudsætter

»at en afvejning må føre til, at adgangen til aktindsigt findes at burde vige for *væsentlige hensyn* til de interesser, der er angivet i de enkelte numre i bestemmelsen; som anført af Niels Eilschou Holm: Offentlighedsloven (1971), side 44, indebærer dette, at aktindsigt kun kan afslås, hvor der er en *nærliggende fare* for, at de nævnte interesser vil lide skade af *betydning*. Den nævnte konkrete interesseafvejning skal foretages for hvert dokument for sig; jeg henviser i øvrigt også i den forbindelse til offentlighedslovens § 2, stk. 3, (svarende til den gældende offentlighedslovs § 13, stk. 2, jf. herom nedenfor).«

Jeg må forstå Udenrigsministeriets supplerende udtalelse af 1. april 1981 ... således, at ministeriet ved anvendelsen af undtagelsesadgangen efter § 2, stk. 2, nr. 1, i det foreliggende tilfælde navnlig har lagt vægt på den reaktion fra arabiske lande, som en (hel eller delvis) imødekommelse af anmodningen om aktindsigt muligt kunne afstedkomme. Ministeriet har ud fra dette ment at burde undtage samtlige dokumenter i sagen, uanset at visse dokumenter isoleret bedømt ikke har et indhold, som berører forholdet til udlandet m.v. Ministeriet har i denne forbindelse henvist til det, som er anført af Niels Eilschou Holm: Offentlighedsloven med kommentarer (1971), side 44 nederst

(»indrømmelse af delvis aktindsigt indirekte ville medføre en prisgivelse af de forhold, som bestemmelserne giver hjemmel til at hemmeligholde«).

Efter min opfattelse kan en sådan mere generelt præget anvendelse af undtagelsesadgangen efter lovens § 2, stk. 2, (eventuelt i forbindelse med anvendelsen af bestemmelsen i § 5, nr. 6), vel efter omstændighederne være forsvarlig. Men jeg finder, at de synspunkter om anvendelsen af undtagelsesbestemmelserne i offentlighedslovens § 2, stk. 2, som jeg anførte i min skrivelse af 2. marts 1981 til Udenrigsministeriet, og de grundlæggende betragtninger, som offentlighedsordningen ifølge offentlighedsloven bygger på, må føre til, at en sådan mere generel anvendelse af disse undtagelsesbestemmelser (her nr. 1) må forudsætte, at der kan godtgøres en vægtig *konkret* begrundelse herfor. Efter min opfattelse er forholdet det, at jo mere der lægges op til at anvende § 2, stk. 2, generelt for sager som sådanne, jo stærkere krav bør stilles til den konkrete begrundelse.

Jeg er selvsagt ikke uenig med Udenrigsministeriet i, at risikoen for, at reaktioner fra udlandet får skadevirkninger for interesser af betydning, med rimelighed kan føre til, at aktindsigt helt eller delvis må nægtes – for så vidt der er den fornødne *konkrete* begrundelse for at antage, at sådanne skadevirkninger eller risiko herfor må anses for *nærliggende*.

Under drøftelserne på mødet den 14. maj 1981 har repræsentanterne for Udenrigsministeriet i den forbindelse henvist til, at det ofte ikke vil være praktisk muligt at opnå et mere detaljeret informationsgrundlag om fremmede magters eventuelle reaktioner eller mulige skadevirkninger i øvrigt på forholdet mellem Danmark og andre stater som følge af, at Udenrigsministeriet meddeler aktindsigt.

Jeg har forståelse herfor og finder heller ikke at kunne afvise, at dette forhold bør tages i betragtning ved vurderingen af, om betingelsen for at meddele afslag efter lovens § 2, stk. 2, nr. 1, er til stede.«

Selv om udgangspunktet var, at der også i sager, som var omfattet af § 2, stk. 2, nr. 1, skulle foretages en konkret vurdering af, hvorvidt et dokument kunne undtages fra aktindsigt, ude-